

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: BBrge 4-0237. — Тел. У. Н. Консул: BBrge 4-1046 4-8007

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ВІСТИ З БІЛОГО ДОМУ ПРО НАРАДИ ТРЬОХ ПОТУГ

ВАШІНГТОН. — Про наради Трьох Потуг оприлюднено з Білого Дому такий комунікат:

Президент Злучених Держав Америки, прем'єр СРСР та прем'єр Великої Британії відбувають тепер наради в околиці Чорного моря. Їм товаришать начальники генеральної штабу, три міністри закордонних справ і інші радники.

Ціллю є згармонізувати плани для завершення поразки спільного ворога і для створення разом із їхніми Альянтами міцних основ під тривалий мир. Наради йдуть безперервно.

Конференція розпочалася дискусією над військовими справами. Обговорено теперішнє положення на всіх європейських фронтах і передано собі взаємно найдокладніші інформації. Панує цілковита згода щодо спільних військових операцій у кінцевій фазі війни проти нацистської Німеччини. Мілітарні штаби всіх трьох урядів заняті тепер спільним опрацюванням подрібних планів.

Розпочалася теж дискусія над проблемами про створення забезпеченого миру. Ці розмови обіймуть плани для окупації і спільної адміністрації Німеччини, політичні й економічні проблеми визволеної Європи і як найшвидше можливе заложення постійної міжнародної організації для втримання миру.

З кінцем конференції буде видане звітження.

СЕКРЕТАРІЯТ МАРИНАРКИ ЗА ПОБІР РЕКРУТА ДЛЯ ШКОЛИ ПЕРЕМОГИ НАД ЯПОНИЕЮ

ВАШІНГТОН. — Секретар військової маринки Джеймс Форестал і підсекретар Ралф А. Бард зізнавали перед сенатською Військовою Комісією, що радіють над ухваленням закону Мен і Бейлі про заведення загальної військової служби. Вони зазначали, що у війні проти Японії нищаться американські кораблі і тому треба приєднати якмога найшвидше їх напругу. Якраз кончею створення такої безпеки привертає адміністрацію перевести загальну краєву службу. Лише в такий спосіб, за їх думкою, можна приспівити перемогу над Японією.

ВИРАТУВАЛИ ВОЯКА ВІД СМЕРТНОГО ПРИСУДУ ЗА НЕПОСЛУХ

САН-ФРАНСИСКО. — Скоря інтервенція сенатської Військової Комісії спасла воюка Генрія Вебера від смерті. Воєнний суд засудив його останнього тижня на кару смерті за те, що він відмовився відбавити військовий вишкіл. Кару смерті перемінили йому на довічне ув'язнення.

УРАД УЧИТЬ ЯК ВАРТИ МЯСО

ВАШІНГТОН. — Воєнна Адміністрація Харчів видала брошуру з обемистими інформаціями про варення страв. Це має стати в пригоді ресторанам, готелям, шпиталю та різним установам, як зберігати харчові припаси через уміле приправлення харчів. Між іншими там сказано, що мясо вчасі його варення, не має бути вареним у киплячій воді, але має бути приправлене повільно в теплій воді, а не в киплячій. Воду, в якій огрівається мясо, не треба відливати, але її можна приправити бобковим листям, зернятками перцю, покранною цибулею і галузками селери. З такого вивару можна зробити знамениту супу або сос.

Риба, сир і страви з яєць є майже так само поживні як м'ясо, потім йдуть різні фасолі. — Копії брошури можна дістати в окружних бюрох Воєнної Адміністрації харчів, однак ця книжечка надається більше для великих підприємств ніж для приватних домог.

ВОЯКИ НА ВІДПУСТИ ПИМАЮТЬ ПРОДУКЦІЮ НАКОЛІСКІВ

ЛЮС-АНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — Команда армії звільнила на пробу 600 воюків і призначила їх до праці при виробі гумових наколків для потреб війни. Від тоді продукція підскочила на 50 відсотків, як про це звітює начальник Західного Відділу для Виробу Троків при армії. Приваність воюків-робітників має дуже додатний вплив на цивільних робітників, бо вони не залишаються вдома при найменшій нагоді, як це подекуди бувало досі.

КОНСЕРВИ З БІЛОГО М'ЯСА ВІНЯТО З ПРОДАЖУ

ВАШІНГТОН. — Курятина та індичина, законсервована в бланшаних коробках, зовсім щезне з загальної продажу з днем 14. лютого, бо всі припаси забере армія. Такий розпорядок видала Воєнна Адміністрація Харчів. Військо запотребовує яких 70 мільонів фунтів консерв з білого м'яса, в тому вже й зупи. Однак продукція таких консерв ніколи не перевищила кількості 50 мільонів фунтів.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення воюків робіт у „Свободі“.

Стетініус за гострий мир для Німеччини

ВАШІНГТОН. — Секретар стейту Едвард Р. Стетініус змінив свою думку щодо миру для Німеччини і оприлюднив заяву, що точки для німецького миру будуть тверді. З того приходить до висновку, що про „тверді точки“ радять тепер на конференції трьох Потуг. Коли Стетініус склониється до твердих умов, то тепер уже всі радники президента в цій справі мають одну думку.

Віп'ї з вістями про умови для Німеччини говорять в столиці про наладнання польської справи на конференції Трьох Потуг. Тому, що так звані Люблинський польський уряд вже почав організувати свою адміністрацію у Східній Пруссії і на Шлезьку, тут панує переконання, що на конференції прийняти російський план щодо Польщі. Отже на підставі того плану східні смуги землі, які перед війною належали до Польщі, а яких зажадала Росія, припадуть Росії. У Польщі буде створений або коаліційний уряд, або буде признаний теперішній Люблинський уряд.

Уряд Злучених Держав не висловив своєї думки офіційно про цю справу, але приватно високі урядовці з теперішньої адміністрації виявляли погляди, що уряд не противиться російському плану для розв'язки німецької справи.

ПОВОСННІ ЗАВДАННЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

НЬЮ-ЙОРК. — Кампанія Американського Червоного Хреста, яка має розпочатися з днем 1. березня для збирання фонду з \$200,000,000 обійме лише чотири п'ятих цієї суми, яку Злучені Держави видають щоденно на ведення війни. Про це говорив Коалбі М. Честер, предсідник кампанії А. Ч. Х. на зібранні відділів у Карнегі-Голі у приготуванні до кампанії.

Кравий предсідник А. Ч. Х. Бейзіл О'Коннор звернув увагу, що завдання А. Ч. Х. будуть ще більші по війні, бо тоді треба буде втримати настрій яких 5,000,000 людей, що вже не будуть на воєнному, але прибудуть на домашній фронт.

12 БРИТАЙЦІВ ЗАГИНУЛО ПО ДОРОЗІ НА КОНФЕРЕНЦІЮ

ЛОНДОН. — Загаринний уряд подав вістку про розбиття літака, котрим їхали делегати британського уряду на конференцію трьох Потуг. У катастрофі загинуло 12 осіб.

Вирятувався тільки один Алфред Клифорд Сендерсон, директор адміністративного планування при міністерстві повітря, і він тепер лікується в шпиталі.

Катастрофа сталася 1. лютого. Умовин, серед котрих скоїлася вона, не подано.

ФРАНЦУЗИ ВИНУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ АМБАСАДОРІВ ЗА АМЕРИКАНСЬКЕ УПЕРЕДЖЕННЯ

ПАРИЖ. — Часопис „Ордо“ приносить статтю Еміля Біре про причини американського упередження до Де Голя. Автор збиває догад, що це Де Голь вразив президента Рузвельта під час конференції в Касаблянці, а винуватим за все бувають американські амбасадори у Франції, як Булітта й Лейгія, котрі президентові постійно вихваляли Петена як чесного, людяного й загально поважаного й любленого політика в Франції.

ГОЛЯНДСЬКИЙ УРЯД НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ З ПОСТАНОВАМИ В ДОМБАРТОН-ОВКС

ВАШІНГТОН. — Голандський уряд на вигнання предложив трьом потугам меморіал, у котрим домагається ширших прав для малих держав, як їм признано в рішеннях у Домбартон-Овкс.

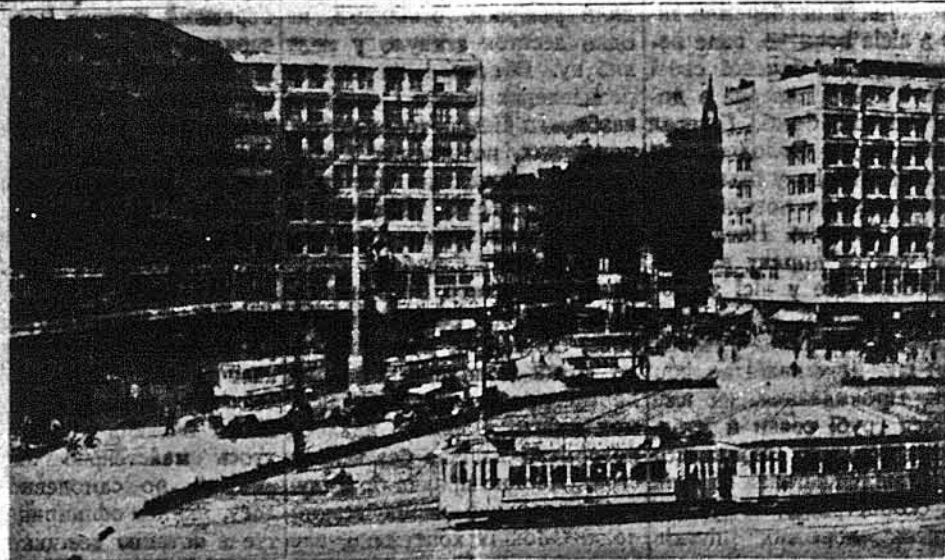
СОВЕТИ ЗНОВУ АТАКУЮТЬ ПАПУ

МОСКВА. — Саме коли почалася конференція Рузвельта, Чорчила й Сталіна, К. Гоффман пише в „Червоній Зіздзі“, що папа Піє є речником нацистичної Німеччини та побивається за „микий мир“ для неї. Він каже, що папа все провадив про-нацистичну політику та пробував на всі лади рятувати перед упадком Муссоліні та не допустити до демократизації Італії. Тепер, мовляв, Ватикан став остаточним прибіжцем для збанкрутованих лондонських поляків у роді Рачкевича, Сосиковського й Арішеского. Ватикан, мовляв, пробує повернути назад хід історії та оживити наново польсько-російську ворожнечу. Мовляв, під його впливом у Польщі організуються терористичні банди, що під кличем „назад до католицького фашизму“ воюють проти тимчасового уряду. Стаття каже, що советський Союз не буде толерувати вмишування Ватикану в справу Німеччини, Австрії, Мадярщини й Польщі.

ДЕ ДІВСЯ НАЦІСТИЧНИЙ ПРОВІД?

СТОКГОЛЬМ. — За вістками, які приносять люди, що приїхали з Німеччини, там викинуто багато толків факт, що від якогось часу д-р Гебельс, головний нацистичний пропагандист, не появляється публично. Одні кажуть, що він мав припадок нервового заломання, інші, що він пропав з Німеччини з рештою проводу нацистів.

Німецький уряд знає про ці чутки, бо берлінське радіо, подаючи вістку про широкі приготування до оборони Берліна, одночасно ще більше часу присвятило запереченню чутки, що мовляв нацистичний провід утік за границю.

ТАК ВИГЛЯДАЛО КОЛИСЬ, А ЯК ТЕПЕР? — Перед нами Площа Александра, одно з найкращих місць в Берліні, столиці Німеччини. Тепер тільки питання: Як вона виглядає тепер? Як кажуть, Берлін є тепер найбільш збомбардованим містом в Європі. Коли так, то й ця площа тепер можливо вже тільки руїни.

ТРЕТЯ АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ВХОДИТЬ ДО РАЙХУ В 10 ПУНКТАХ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американські війська, що атакують ворога 70 миль широким фронтом від Ехтернаху по Шмідт, проломали Лінію Зигфрида прийнятими в двох точках. Перша Армія очистила з ворога Західний Вал над рікою Олем на південний захід від Шлайдена та підсулася ближче до гат на ріці Рурі.

Третя Армія прорідлася крізь німецькі оборонні позиції на південний захід від міста Пріму. Вона перейшла німецьку границю поза Люксембургом принаймні в 10 місцях.

Воєнні кореспонденти при Третій Американській Армії кажуть, що чотири дивізії тої Армії перейшли до Німеччини через ріку Ур і Завер. Атаки докрано серед густої мряки під убійним ворожим огнем з Лінії Зигфрида. Не дивлячись на нього, американці ріку перейшли, заняли позиції на других берегах і ці позиції задержали.

Назагал, цілий західний фронт горить надзвичайною воєнною акцією. Воєнні обсерваторії добачують у тому початок надзвичайного воєнного зусилля на західнім фронті.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ФРОНТ ТЕЖ ПОЧИНАЄ РУХАТИСЯ

РИМ. — П'ята Армія в Італії почала атаки на ворожі позиції коло Болонії. Ворог ставить завзятий опір.

Є не перша акція на тому фронті від кількох тижнів, де воєнні рухи через негоду обмежувалися до діяльності патрулів.

РОСІЙСЬКА ОФЕНЗИВА ПОСТУПАЄ ДАЛІ

ЛОНДОН. — Червона Армія поширила свої позиції на східній березі ріки Одрі на північний схід від Берліна, посувшись 7 миль наперед 21-милевим фронтом під Берліном. Берлін каже, що російські війська добилися вже четвертого підмістя за рікою.

Червона Армія сильно загрожує Кістрівні й Франкфуртові на Одрі, двом ключевим фортецям для оборони Берліна. Советські війська підійшли вже до Кістріна на віддалі півтора милі й заняли його північно-західні передмістя Альт-Древці. Три милі до Франкфурта вони заняли історичне побоєвище Куерсдорф.

Тепер і берлінський і московський комунікат заявляють, що остаточний бій за Берлін уже почався. Берлінський комунікат навіть каже, що російська артилерія вже бе по зовнішніх оборонних лініях німецької столиці.

Шведський часопис „Свенска Дагбладет“ подав рапорт свого берлінського кореспондента, що російські повзи з'явилися ще минулого тижня коло передмість Берліна. Цю вістку потверджують пізніші доносення до того часопису, що поодинокі советські повзи з'явилися на віддалі 18 миль від північно-східних передмість Берліна.

МЕКАРТУР ВХОДИТЬ ДО МАНІЛИ

МАНІЛА. — Генерал Доуглас МекАртур, головний командант американських військ на Північному Півночі, ввійшов до столиці Філіппін Маніли. В своїй заяві з того приводу, генерал пригадав на свою обіцянку вернутися до неї, дану в грудні 1941. року, коли він мусів покидати Філіппіни. „Я дещо спізнився“, говорив він, „але всеж ми таки приїшли“. Поворот генерала був немовби неформальним тріумфальним входом.

Американські війська вже очистили місто Кесон і північну частину Маніли зовсім з японців. Перенесені літаками війська 11. Дивізії очищують південну частину. Ворог висадив у повітря вже всі мости на ріці Пасігу.

Ворожі втрати на острові Люсоні начислюють на 48,000, наші на 7,067, в тому числі 1,600 вбитих.

ЛЕТУНЬКА АКЦІЯ В АЗІІ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ВІЙСЬК В ІНДІІ. — Американські великі бомбовики вдарили по японських позиціях у Сегоні, в французькій Індонезії, через котре переходить більшість воєнних доств для ворожих військ у Бурмі.

БРИТАЙЦІ ЗАБЛЮКУВАЛИ ВОРОЖУ ФЛОТУ

ЛОНДОН. — Бритійські літаки заткали поважну японську воєнну флоту скиненими з літаків мінами. Довершено цього діла в одному порті південно-західного Пасифіку. В флоті є 4 боеві кораблі, один літаковоз, 6 кружляків та більше число нищителів. Аби звільнити флоту, ворог мусить виловити міни, що певно забере більше часу.

МІХАЙЛОВІЧ ХОЧЕ ПЕРЕДАТИ БРИТАЙЦЯМ КОМАНДУ СВОЇХ ВІЙСЬК

КАІРО. — Генерал Михайлович, що був колишнім міністром війни в югославському уряді короля Петра в Лондоні, попросив британців перебрати команду його партизанських сил.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 10, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписное число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частинною)		Saturday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА КРАЩЕ ЗДОРОВ'Я

І знову краєва преса замовчує одну важну суспільну справу. Цим разом здоров'я. Замовчує таку новинку, як те, що "сенаторний субкомітет для воєнного здоров'я й освіти" віднісся прихильно до проекту заведення по всіх Злучених Державах центрів для поправки здоров'я.

За пляном-предпоженим флоридським сенатором Клодом Пепером, федеральний уряд мав би почати ширшу діяльність для запобігання, розпізнання й поборювання різних недуг. Мав би він вести цю роботу через різні типи медичних приспособлень, через громадські осередки здоров'я по малих громадах, через сільські шпитали, через окружні шпитали й великі центральні шпитали.

Федеральний уряд, за пляном Пепера, мав би причинитися до виконання цієї програми через відповідні фонди, передусім аби допомогти виставити потрібні будинки та почати в них роботу. Для дальшого покриття коштів, зв'язаних з виконанням програми, треба би придумати ще відповідну систему оплати за одержані в таких установах послуги.

Яке велике значіння має того рода проект, знає кожний, що знає, які поважні недостаті має опіка здоров'я в Америці. Про ці недостаті говориться звичайно мало, хіба що вони попадають якось чинно у новинки, як наприклад підчас набору військових бранців. Тоді вже й газети розписуються, і радіові коментатори заговорять, і громадянські встанови збираються до якоїсь громадянської акції. Та звичайно так буває, як забувається новинка, й справа сама йде в забуття. Зрештою, здавалося, край багатий і кожний тут має засоби за здоров'я піклуватися. А як хто не піклується, то його й вина, і громаді до цього жодя. Зрештою, як інколи громадянське сумління заворушиться, то громада виставить собі великий шпитальний будинок і тоді така велич людську совість прикоскує, що мовляв тут для здоров'я вже все зроблено.

Федеральна установа, що зветься Публична Служба Здоров'я, вже подала свою заяву в справі проекту сенатора Пепера. Вона заявила за цей проект. Та деякі лікарі піднімають проти проекту закиди; одні, бо призначені до старини, не злюбляють усякої новини, інші з остраху, що, як уряд почне дбати за здоров'я людей, то приватним практикантам може дещо урватися з приходів. Ці острахи, однак безосновні: від того, що федеральний уряд почне дещо більше дбати за здоров'я громадян, лікарям не погіршає, а поліпшає. Громадянське піклування здоров'ям підбехує й заможніших людей, яких стати на лікування, ще краще дбати за своє здоров'я, а при тому допомагає людям, які часто без громадської допомоги мусили обходитися без лікарської опіки.

З чим верне президент?

Хоч нема досі ніякої офіційної заяви — ні з Вашингтону, ні з Лондону, ні з Москви про наради представників "Трьох Потуг", всі ми переконані, що ті наради десь відбуваються. Навіть можливо на українських водах, чи на українській території!

Значить, що є на тих нарадах і наш президент. А про нього останніми часами писали, що він рішився виступити на тих нарадах з певними, рішучими домаганнями, що мали би відповідати почуванням американського народу щодо цього, яким повинен бути новий, повоєнний світ.

Ось такої постави домагання від президента американське громадянство. Це наглядне хочби з того, що пишеться про це в пресі, чи як про це говорять у конгресі. Тому немай найменшого сумніву, що президент Рузвельт таки буде намагатися на тій конференції не тільки представити американські погляди на війну й повоєнний світ, але й довести того, щоб прийняти в основі дали на це згоду Чорчил та Сталін, а властиво — Сталін, бо від нього одного можна надіятися властивої позиції.

На шож тепер же американський нарід? Яку вістку бажає почути від президента, як він поверне з наради "Трьох Потуг"?

Будемо говорити тут дуже простою мовою, бо іде про дуже просту і ясну справу: Буде по тій війні нова війна, чи буде мир?

Ось це є те, чим, у першу чергу, є зацікавленим американський нарід. Він хоч дистоїте тепер запевнення, що йому не прийдеється незабаром знову посилати, третім, наворотом, своїх синів до Європи проливати кров, бо там повстала нова метушня, нова міжнародне замішання, нова різня.

Недавно поставлено багатьом провідним людям в Америці різні питання для відповіді. Між ними стояло на видному

Микола Чубатий.

Що це таке соціальна інженерія?

Біля пів року тому назад вибрався до Советів президент торговельних палат Злучених Держав, Ерик Джанстон, на запрошення Советського уряду звідати Совети та зорієнтуватися в торговельних можливостях поміж Америкою та Советами. Ерик Джанстон взяв зі собою двох журналістів, з яких однім Вільям Гвайт списав свої спостереження, видаючи їх окремою книжкою.

Та заки книжка появилася

місці питання, коли треба сподіватися Америці нової війни. Замітає, що половина запитаних не хотіла навіть на це питання відповідати. Просто люди зазначили: Чому питати, коли буде найближча війна? Більшість звивала "стримати балачки про війну, а працювати для миру".

Проте половина запитаних таки висказала думку, що нова війна не повинна би відбуватися перед впливом 25 років, а дехто заповідав ще менше мирного часу.

На те важне питання повинен би тепер президент Рузвельт привезти відповідь. Від того, що йому вдасться осягнути на нарадах з Чорчилем і Сталіном, залежатиме цілком певно майбутній мир в Європі й в світі. Якщо президент дібеться того, що американські ідеали свободи та американське розуміння демократичного способу життя не будуть знехтовані опором збоку його партнерів, чи там одного партнера, тоді можна принаймні мати надію, що по довгих дальших трудах вдасться забезпечити світовий мир на довгий час. А в тому і мир для американського народу. Та в протинному випадку, якщо американські принципи і Чотири Свободи цілком вито прогнать у практичному приміненню, то шоб ми про мир не говорили, новий світовий катаклізм неминучий.

Хочеться вірити, що президент поверне до нас з лепшим серцем, ніж тоді, як він вибирався на ті наради. Бо тоді були радісні вісті з фронтів, але не було таких вістей з країн, що зістали "визволені", себто з тих, в яких по одній диктатурі наступила друга.

Таке саме положення є і сьогодні. Побачимо, чи наради "Трьох Потуг" внесуть що до цього якимсь зміни. Дізнаємося про це, як треба би надіятися, з поворотом президента. Тому саме і кажуть, що ті наради, які тепер відбуваються, є найважливіші з усіх нарад, які відбулись упродовж цієї війни. І так дійсно є.

Микола Чубатий.

Що це таке соціальна інженерія?

Біля пів року тому назад вибрався до Советів президент торговельних палат Злучених Держав, Ерик Джанстон, на запрошення Советського уряду звідати Совети та зорієнтуватися в торговельних можливостях поміж Америкою та Советами. Ерик Джанстон взяв зі собою двох журналістів, з яких однім Вільям Гвайт списав свої спостереження, видаючи їх окремою книжкою.

Та заки книжка появилася

чужинці, з журналістами включно, та чому вже через те одне звітномленні з Советів так дуже між собою різняться. Одні, як Дейвіс, "Мішені то Роші" ідеалізують російські відносини, знов другі дають понурий образ, що разячо відходить від тамтого.

Не входимо тут ближче в спостереження цього американського журналіста, а тільки ствердимо, що ці спостереження такі незвичайно зручні та бистрі, що свідчить про поважну індивідуальність автора.

Серед своїх спостережень автор кидає один технічний термін, так сильно популярний нині в Советях під назвою "соціальна інженерія". Над ним хочемо спинитися.

Що це таке соціальна інженерія?

Видем Гвайт згадує поміж різними чудасіями Советів, що уряд постійно переводить на населенню Советів соціальну інженерію. Полягає вона в тому, що коли уряд має намір перевести якусь більшу працю на Сибірі, чи в других зимних пустах, та немає людей — робітників, то добуває їх в цілком простий спосіб. Призначає одно чи два села на виїз на місце, де Советам потрібні робітники і там їх поселяє. Несподівано, кілька годин перед відїздом поїзду, приходять повідомлення, що таке то чи таке село має бути для якихсь там планів господарської натури виселене. Так і дається людям знати, шоби кожен приготував собі рухоме своє добро, бо за кілька годин виїдути у світ за очі. Може поведуть їх десь над Ледовий Океан в Європі, а може вже аж геть десь у якусь країну в Азії.

Призначені жертви соціальної інженерії знають добре, що всякий опір знову безцільний. Людина видається немов призначеною та як безсловесна тварина дає себе перевозити у далеку, чужу країну. Таке переселення називають в Советях соціальною інженерією, бо немов плявно, по рисунку інженера, перекидається людей на великих просторах червоної імперії.

Переселені в Європі мусять все решта лишити в дома, бо на їх місце прийдуть другі, може якісь азійці наліви цивілізовані. Виселених, замічає автор, нерідко розділяють по потребам праці. Наприклад, мужики як сильніших приділяють до тяжкої роботи, як от рубати дрова в північній Сибірі; натомість жінки та діти дають десь далеко на полудне, наприклад на плантації бавовни в Туркестані.

Таке переселення є очевидно найстрашнішим подоптанням права людини, кпинами з примітивного розуміння свободи, бо не звертає уваги на родину, на почування батьків

ськи та материнські. Розлучають батьків та дітей незрозуміло. Добутий в той спосіб при допомозі соціальної інженерії людський матеріал використовує влада для переводження великанських своїх господарських плянів. Таким, наприклад, пляном є поведення залізничної лінії та дороги рівнобіжно з бережам Ледового Океану. Досі це були простори майже пусті, з дуже зимним та вбивчим кліматом. Ніхто там на добровільну роботу йти неохотний. Та соціальна інженерія доставляє людей в короткій процедурі, зовсім так, як колись у далекій давнині, ловили невідьників на війні або нигрів в нетрах Африки.

Соціальна інженерія на услугах політичної боротьби.

Соціальна інженерія переводиться так добре на російський як і неросійській території, безсторонно стверджує Вільям Гвайт. Однак, каже він, звичайно соціальна інженерія переводиться як репресія проти села чи міста, які чогось там стали нелюбі владі. Переводиться її вночі, але також переводиться і в день. Всю соціальну інженерію переводить Народний Комісаріат Внутрішніх Справ (Дел) НКВД, себто просто органи поліції. Це вони заїздять з автими та переводять на населенню цю страшну, нелюдську операцію. Добутий людський матеріал використовує такий сам Народний Комісаріат Внутрішніх Справ у власній заряді, тому він має найкращих інженерів в Советях, які при допомозі невідьничого населення переводять великанські державні роботи.

Коли цілу соціальну інженерію переводить НКВД, себто советська поліція, відома давніше під назвою ГПУ, то цілком зрозуміло, що поліція послуговується соціальною інженерією на це, шоби заслати в далеку холодну країну людей, які для советського режиму є найбільше немілі. В часі боротьби советського уряду з українським селянством, яке опиралося колективізації, соціальна інженерія викидала опірих сотками тисяч з рідної землі у далеке невідоме.

Соціальна інженерія є теж стосована до поборювання політично підозрілих людей, як, наприклад, проти неросійських народів, які не хотять у всім піддаватися натисковим зорги, себто з Москви. Як приїде до спорів села з владою, то тоді село може певно сподіватися переселення десь у далеку Азію.

Коли в році 1939 червоні російці заняли Західну Україну, то пристосували до неї соціальну інженерію дуже довідливо; і то до всього патріотичного активу західних українців. Що рухливий одиниця, чинна в відділах Маслосоюз,

в читальні чи кооперативі, падала жертвою соціальної інженерії. Жертвою соціальної інженерії падали селяни, орбітники та інтелігенти.

На підставі соціальної інженерії переселено в далекі азійські простори також багато поляків з Західної України. В цім напрямі не робили ніякої різниці між українцями та поляками. Хто для влади "неблагонадійний", той мусів опинитися там десь далеко, звідки нормально немає вже повороту.

Як уже було проголошено, то через Палестину продерлися відомості, що західноукраїнське населення теж і тепер знов паде жертвою соціальної інженерії Советів. Мають цілі села масово переселювати, а на їхні місця поселяти якихсь Бог вість азійки імпортних монголів. Немає найменшого сумніву, що соціальна інженерія це одна з найстрашніших річей советської дійсності. Це та змора, що морочить душу кожної свободоловної та мирної людини.

Американські поляки полякам в Європі

"Нешенел Кетолік Велфер Конференс" подає через свій "Нюз Сервіс" цікаві відомості про допомогую акцію американських поляків в корист польських вояків в Європі, чи польських біженців чи виселенців, що тепер знаходяться в Європі, Азії та Африці.

"Нюз Сервіс" переказує звіт о. Алязія Віцісла, польського священика з Шікаго, що є директором Польського Проекту "Вор Реліф Сервіс" у зрамні "Нешенел Кетолік Велфер Конференс".

Ксьондз Віцісла вернувся саме з організаційно-інспекційної поїздки по асидних краях Європи та доносить, що в Італії заложено 18 польських рекреаційних осередків (клубів) для вжитку 12,000 польських жовнів у запілля, 2 такі осередки на фронті та 5 домів спочинку для польських ВАК-дівчат, з чого три в Римі, а два в горах для хорих ВАК-ів. Для польських утікачів в Італії відчинено з рамени цього Польського Проекту Н. К. В. К. шість нових переносних кантин для вжитку кількох тисяч осіб.

Всіх польських допомогових центрів і домів в Італії заложено дотепер 35, а при них працює 16 польських Сестер Назаританок з Америки, 20 польських ВАК-ів, 27 світських робочих сил та 500 добровільних помічників (ць).

В часі своєї тримісячної поїздки в Італії кс. Віцісла зробив 2,000 миль дороги та був вісім днів на фронті. Тепер кс. Віцісла має вилетіти на поїзду по Єгипті, Передній Азії та Індії, шоб поширити організацію Вор Реліф Н. К. В. К. на польських збігців, де Н. К. В. К. вдержує 144 осередків. Кс. Віцісла має заложити де треба, нові центри для польських збігців, а саме в Каїрі, Єрусалимі, Назареті і т. д. та пристановити для туберкульозних збігців в Баліахаді, в Гімалаях (Індія). Він має також відвідати існуючі вже польські табори збігців в Дельті та інших місцях Індії.

Фонди на цю широку акцію "Нешенел Кетолік Велфер Сервіс" одержує часто від католицьких дієцезій в Америці (із збірок по костелах), а часто з федерального "Нешенел Вор Реліф", котрого Н. К. В. К. є членом.

дипломата самий Павлоцький. На "Чортякхання" Усичева він відповідав в тон запиту: — Чортяка відає хто! Помяття не маю. Треба думати, що наачальник дивізії.

(Дальше буде).

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах

(Перший том трилогії "Огнем і Кров'ю")

127)

За Маневичами Володченко видав розпорядок всій дивізії скупитися у невеликому лісі, зо дві квадратні верстви площини. Замірів генерала не знав ніхто. Полки розташувалися, задимили численні кухні. Уявивши до дерев коней, вояцтво досипало проведено в бойовій готовості ніч. Попрокидалося від гудіння моторів. Над околицями лісами кружляло шість ворожих літаків. Аж піднялися їм на зустріч два неспортивні російські "Ллі Муромці" під охороною мало від них сиритніших французьких Ву-

далися на захід. За ними слідом пустилася решта.

Досвід вимагав з околиці забиратися. Стоянку дивізії ворог напевно завважив, знадто галасливо й необережно видігло з лісів вояцтво, раде появи до того не баченої своєї авіації. І певно поверне з добрим запасом бомб. Генерал Чорний радив Володченко перевернути дивізію у більші ліси, поставити на позицію бойдай одну батарею. Начальник дивізії чомусь пораду злегко навизир. Знов все у лісі заспокоїлося. Дехто й задрімав у тіні дерев, не передчуваючи, що тут же його каліцтво, або смерть. Прокидалися, як вже бомбами поцілені. Виривалися на поле, звідти загавяв їх у ліс огонь скорострілів.

Десяток ворожих літаків кружляло безкарно над лісом, поки не поскидали увесь запас бомб. Бомбардування тяглося хвилини не більше двадцять, та наслідки були страшніші від боїв під Езерцями й Волчанськом. Вибухали поперевертано гармати, не одній сотці коней перебито спини падаючими деревами, сотки доходи розірвані оскількими, не один десяток згнуло у мент вибуху. Вбитих і на смерть роздавлених вояків і старшин назбирали більше трьох соток, поранених, потовчених і контужених начислили три рази стільки. Забито команданта бригади полковника Ніколаєва, Чорного і Стебачка поранено, Холмського, Богородицького, Бузінова, Залеського, Гурова, Оленіча й Дарагана, та до сотки молодших старшин поранено, або контужено, вісьмох забито. Ворогові вдалося погромити дивізію без всяких страт. Десією прийняв бригаду, а Павлоцький чернигівський полк. Обох їх контужено, але на дрібніші не приходилося звертати уваги. Дивізія змаліла трохи не на половину зазвдяки нерозвазі одної людини, її начальника.

Впоравшись з забитими й пораненими дивізія на заході сонця вирушила на Троянівку, з метою вийти на Стохід. Надмірно, після доброї науки обережний, генерал Володченко зарядив похід уночі. Кольо на витягнулася довгим вузлом шевидна. Часто приставала, начеб десь там напереді на чальство спинилося на роздоріжжі, роздумувало, котрою дорогою прямувати. Запала темна ніч. Ліси. закрили сяйво зір на небосхилах і ніч від того ставала ще темнішою, чорною. Десь недалеко, може парусоток сяжнів від дороги ахали роззяві важких стрілен. Тисячами голосів озивався на вибух ліс. Від дороги одаліх хтось майстерно лаявся у "матір", по самопемному голосу, якийсь офіцірина відчитував нотацію денщикова. Пересварювалися обозники, ті згадували всіх святих і небесну канцелярію, однак тихіше, шоб не чули старші.

Як далеко ворог — не знав

Д-р Маргарет Мід.

Яким має бути сучасне виховання дітей?

Американці мають перед собою в теперішніх часах важке завдання — виховувати дітей так, щоб вони почували себе як вдома, незалежно від того, в якій частині світу вони не опинились. Це завдання стоїть перед родинами, що самі зросли в карпатській хатині, чи в апалачівських горах, так само як і перед тими, що виховалися на вулицях Мілану, міста Старого Світу, чи в Бостоні — місті Нового Світу. Ціаком зрозуміло, що в минулому, коли люди жили малими групами і мало коли виходили поза межі рідного села чи міста, вони виховували дітей так, що ті почували себе зле в чужім оточенні. Діти звикали до певних своїх справ і не раз вважали, що їм інших людей надається хіба тільки для псів та свиней. Навчали дітей не пити з того горнятка, з якого пють люди інших груп, або не лягати на тому ліжку, на якому спав хтось з „іншого сорту“ людей. Особливо слідкували за тим, щоб не допустити прийняти поміж хлопців та дівчаток з різних груп, де це могло довести до кохання й шлюбу, й діти могли відійти до чужих, як якщо б довелися прийняти чужинців у своє оточення. Навчали дітей бути гордими за свій наряд, його мову, звичай, мораль і разом з тим дивитися зі страхом і неприязню на інших.

Якби всі дотримувалися подібного способу виховання дітей, то напевно ніхто не був би мав відваги їхати до Злучених Держав і в цій країні по нині блукали би тільки індіанці, предки яких прибули сюди окремими племенами з Азії. Люди, які примудрувалися сюди зі Старого Краю, мусіли мати більше відваги, ніж і родичі прищипили. Та перші поселенці послали за своїми рідними, знайомими. І ті приїздили, але не для того, щоб пити з горнятка чужинців, чи їсти їхню страву, але в надії продовжувати жити так як вдома, тільки мати ліпші можливості, ліпші умови. І стало так, що звички і способи життя в Європі й Азії були перенесені на землю Нового Світу. Малі групи людей й надалі трималися разом, як в сільсько-господарських розселеннях, так і у великих містах. Діти навчилися з недовірою ставитися до способів життя всіх інших груп, тільки не своєї. Чимало осіб з другого й третього покоління тих відважних предків вийшли боягузами, так ніби їх прадіди ніколи не виходили поза межі свого старого села. Вони не були підготовлені до того, щоб використати нагоди, які їм давала Америка, аби мандрувати по країні з місця на місце, шукаючи кращої праці, щоб їсти кожну страву, яку знайшли, чи працювати з мотикою, чи на машині до писання, чи до рахунків, чи сверлом поруч з людьми різних рас, націй, релігій. Не відважувалися десь далі виїхати, трималися близько дому, де розходилися пахощі знайомих трав, де й самі люди перенеслися тими пахощами.

В таких умовах мрії родичів не сповнялися. Їхні діти не в стані використати повні ті можливості, що дає життя в Америці, життя, яке часто починається на одному побережжю, а кінчиться на другому, спочатку на кукурудзяній халбі і фасолі, при кінці даючи перевагу м'ясосовим крупам та зеленіні. Чи це є добра підготовка до життя — не тільки в Злучених Державах — але взагалі в світі? Дитина, роджена сьогодні в Нью-Йорку, чи в Де Мойн чи в Чейні, чи Сіетлі, може кінчити своє життя при будові греблі на Дунаю, чи на ріці Ганг, чи відбуваючи лікарську практику в Калькуті, чи

в Гласгов, чи в Ріо де Жанейро. Іміграція вже перестала плисти по одній течії через Атлантику. Люди з різними здібностями, різними сподіваннями будуть мандрувати від краю до краю, з півночі на південь, зі сходу на захід.

Що потрібно нинішнім дітям, щоб вони, як виростуть, могли вільно їздити по світі, беручи участь в розв'язанні світової цивілізації? Мають позбутися страху перед іншими народами, перед групами людей, за яких їх родичі говорять з погордою чи осудом, зі страхом, чи ненавистю. Особливо в містах, де люди різних рас, різних націй живуть близько одні других, чимало матерів вчать своїх дітей ставитися зі страхом та підозрінням до сусідів. Предметом насмішок є те, як діти інших груп виглядають, їхня мова, гра, страва, яку їдять. „Не роби так, як вони!“ „Не смій говорити так, як вони!“ Подібними зауваженнями родичі навчають дитину дивитися на інших людей, як на осіб з неприємними, відражаючими рисами характеру.

А проте, чи можливо зустрічатися кожного дня на вулиці, в трамваї, автобусах, з людьми, які виглядають інакше ніж ми, говорять іншою мовою, і ніколи не згадати про них? Безперечно ні. Але треба зміняти спосіб як про них говорити. Говорачи про людей іншої національності чи релігійної групи, не треба говорити про них з погордою, не треба страшити ними дітей. Старі методи не надаються тепер. Наприклад, такі зауваження: „Як не зачешешся гарненько, будуть діти думати, що ти їси чийсь торт“ — не відповідають сучасним потребам. Дитина навчана тим, що її можуть вважати за члена тої групи, про яку мати говорить з такою погордою, наляканою тоном, яким мати робить те зауваження. Дитина уявляє собі, що ті люди з тої групи мусять бути дуже злі.

Виховуючи дитину для життя в модерному світі, мати повинна вживати не загрози, а обіцянки. Наприклад: „Як гарно зачешешся, то всі діти, і ті, і другі, будуть думати, як ти гарно виглядаєш“. Здається, це не велика зміна — з загрози на обіцянку — і в першому, і в другому випадку говориться про те, щоб зачесати волосся. І все таки різниця величезна. Різниця подібна до тої, яка є між возом, що його тягнув кінь, і автомобілем, який так змінив світ. Мати, роблячи зауваження тим другим способом, не викликає у дитини страху перед тим чи іншим, а навпаки примушує знати їх. Дитина вчиться долати свій вигляд не зі страху, що її приймуть за того чи іншого, а скорше тому, що ті другі люди — які певно є гідними, інакше мати за них так добре не говорила би — будуть добре думати про неї. Щодня, серед тисяч дрібних зауважень — коли мати чеше дитину, коли батько бавить дитину, щоб не плакала, або перестерігає, щоб не впала — закладаються імена різних людей, робиться оцінка їх. Кожного дня кожна дитина вчиться бути людиною, яка зможе, чи не зможе, почувати себе вільно в світі. Щоби жити в світовому суспільстві дитина мусить тому вчитися.

Запити в порушених автором справах слати на таку адресу:

Dr. MARGARET MEAD
c/o Comstock Council for American Unity
222 Fourth Avenue, New York 3, U. S.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

До концерту артистки О. Лепкової.

Цей суботи, 10. лютого, матиме громадянство Нью-Йорку та околиці нагоду бути знов в відомій концертній залі „Тавн Гол“ в Нью-Йорку — на артистичній вечірці та почути, між іншим, „попри пісні славних, світових композиторів різних народів, теж і українську пісню у виконанні п-ні Ольги Лепкової“.

Вже те, що ньюйорська критика була взернула прихильну увагу на перший виступ артистки на Бродвею, що був в Таймс Гол, є свого роду задоволенням, що артистка заслужить тим разом на ще більшу увагу. Простому тому, що вона постійно далі поступає в мистецькому вишколі, бо постійно далі студіює і вправляє, як пристало на людину, що шанує мистецтво, а себе як артистку.

Та кожний концерт на Бродвею, де виступає українська мистецька сила, це наш загальний здобуток і доступ. Тому вже з цього боку треба нам на таких концертах бувати і їх підпирати та поширяти. Та такі концерти не для кожного з нас ще й духовий відпочинок, мистецький корм, якого людина теж потребує, якщо хоче жити по культурному.

Отже, сая, чи так, а на концерті треба нам бути, хочби задля нашого власного добра і власної розради.

МІСТО НЬО ЙОРК.

Вибірче зібрання Тов. „Дністер“ і запровадження панакхиди за членів-воїнів.

Тов. „Дністер“ у Нью-Йорку, це 361. відділ У. Н. Союзу. Його виборче зібрання відбулося в аудиторії паравальної школи св. Юрія під ч. 217 1ст 7-ма вулиця дня 30. грудня 1944 р. Зібрання відкрив місто-предсідник Микола Левкович тому, що предс. Яків Мірус не міг прибути. Після віддання пошани через повстання з місць членам-воїнам, що положили своє життя за свою батьківщину — Америку на боєвій фронті, а це В. Іванюков і П. Жигайлович, відчитано протокол з попередніх виборчих зборів, тобто з року 1943. Коротка дискусія в справі статуту товариства і бондівання нових урядовців не змінила нічого в дотеперішній практиці, отже приступлено до звіту Контрольної комісії, який складав Ст. Шевців.

У приходах за 1944 рік було \$34,987.60, в тому надвишка з минулого року виносилася \$831.73; у розходах було \$32,417.30, отже лишнися надвишка у висоті \$2,570.30. З того закуплено воєнних бондів класи „G“ за \$2,000, а решту готівки перенесено на наступний рік. У членах зросло товариство на 73, а всіх членів з кінцем року було 1,035.

З черги приступлено до вибору уряду на 1945 рік і в цій цілі вибрано окремого предсідника до переведення цієї частини зібрання. Предсідником став д-р С. Демидчук, його заступником Ст. Ковальчук, а на секретарів покликано В. Павлова і панну Олену Сіманішину. Наперед урядники з минулих виборів склали свої звіти за працю в 1944 р. і за їх працю прийняли виступили всім восту довіря. На наступний рік вибрані такі урядники: М. Малетич, голова; Я. Воробець і пані Михайлина Мельник, заступники; П. Кучма фін. секр., Володимир Павлів, рекорд. секретар; Іван Галичич, касієр; В. Савицький, заст.; до контрольної комісії: С. Демидчук, Ст. Ковальчук, Гр. Захарчук, тростис: Д. Савицький, П. Гаврис, П. Миха-

люк; опікуни хворих: Д. Помийчук, пані Анастасія Залужна, Ст. Шевців, пані Катерина Джорджія, І. Кошлейчук; бібліотекари: О. Олександрів і панна О. Сіманішину; хорунжі: В. Бучинський і Гр. Лівович.

Після вибору нововибраний предсідник Мартин Малетич зложив перед предсідником виборчих зборів присягу, а опісля, перенявши провід товариства, перевів присягу всім іншим вибраним урядникам. На цій закінчено виборче зібрання.

На місячних зборах в суботу 13. січня вибрано делегатів на 21. Головну Конвенцію Українського Народного Союзу в такий склад: Делегати: Петро Кучма, Іван Галичич, Микола Левкович; заступники: Ст. Ковальчук, С. Демидчук, Р. Захарчук.

Рішено теж уладити панакхиду за погнібних на полю боїв американських воїнів В. Іванюка і П. Жигайла, в неділю 4. лютого в год. 10. перед пол. в церкві св. Юрія і запросити як членів так і нечленів до участі в шануванні їх пам'яті.

Вол. Павлів, рек. секр.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

„В білі приятеля пізнавай“

— каже наша пословиця, а про правдивість тих слів мав я нагоду переконавшись в день 4. лютого. Відома членам міста Нью-Йорку, то я під цю пору перебуваю в цій околиці, тож секр. п. М. Близник запросив мене як організатора на підприємство, яке улажує від 204 У. Н. С. А що відділ цей знаний зі своєї довголітньої праці, то виказався як один з кращих в ювілейній році і став між першими щодо числа нових членів. В назначені часі застав я в салі-споре число людей, не тільки членів 204. відділу, але й з інших відділів. За короткий час сая виповнилась людьми так, що не було навіть де стати. За час поясненн п. Близника, що представлення п. з. „Данило Чарівник“ улаштує відділ 204. з нагоди свого 20-ліття, а дохід призначений на допомогу хорому членови Мартинюкові.

Про гру треба загально сказати, що аматори виявилися зі своїх ролей добре, вони добре обізнані зі сценою, а їх назва, „Кружок Промінь“, знає ньюйорський публіци. Від себе додаю хіба це, що сто процент країде і корисніше їти на їх представлення ніж на незнай „мувіз“.

В перерві місцевий священик о. Л. Весоловський, розказав про положення хорого члена та про значіння своєї організації, головню цього 204. відділу. Переведена збірка принесла 410 доларів для хорого члена.

Другий промовець, організатор У. Н. Союзу п. А. Маланчук заявив, що він хіба може potwierдити слова попередни-

ків про значіння своєї організації та про обов'язок належати до неї, бо людина без організації не має ніякої сили в громаді. „Тепер я звернуся до вас, члени У. Н. Союзу“, казав він. „Бачите, яка різниця між своєю рідною організацією і чужими, часто нам ворожими? Чи хоч коли в подібній нещастю спитають вас, як з вами? Чи в доті добрі, доки горні платити, а в біді вони вас не знають, вас тоді їм не треба. Тому мені не раз приходить болючо стверджувати на місцях, що наші люди легковажать подібні випадки. В родині п'ятеро-десятеро душ, а самий батько тільки в У. Н. Союзі і то так бодай не казати. Тому то ювілейний рік виказав таку велику прогалину, що аж 150 відділів не приєднали ані одного члена. Це наглядний доказ, як ми цінимо свою організацію. Йдемо до чужих, де значно дорожче платимо і не маємо тих користей, Ми, мовляв, не хочемо мати „бадру“ зі своїми, але що тоді буде, як нас навідає подібне нещастя. Тоді ми хотіли б бути між своїми, бути членом тої великої Союзової родини, але вже буде запізно. Тож користаймо з нагоди! Поки ми здорові, вписуймо свою родину до найбільшої нашої організації У. Н. Союзу“.

По промовах пішла дальша частина представлення, про яке була згадка на виставі.

ЖАРТИ

На невласливій лісті.

Маленький нігерський хлопчина прийшов до школи домі в каже до своєї матері, що служить як кухарка: „Мамо, дайте кводра до школи!“

— Пощо, синку, тоби кводра? Цеж велика сума, бо аж 25 центів!

— Мамо, учителька каже, що це на бідинх.

— Синку, скажи вчительці, що вона тебе помістила не на властивій лісті. Ми самі бідинх. Отже скажи вчительці, щоб винесла тебе з тої лісти, де є імена тих, що дають, а щоб перенесла тебе на цю лісту, де є імена тих, що беруть.

В ЧАСІ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ СВЯТ

ПРИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ПРОМОВ

ЧИ ВІДЧИТИВ

про Т. Шевченка книжечка

а-ра Л. МИШУТИ

ШЕВЧЕНКО

-- i --

ЖІНКА

На ті жіночі Шевченкові

постаті змальовані в книжці

велич душі генія України, його

порив до волі та протест проти

гнєту і насилья.

Ціна 50 центів.

Замовляйте:

„СВОБОДА“

P. O. Box 346,

JERSEY CITY, N. J.

КУПИТЬ КНИЖКУ УКРАЇНЦІ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Написав

Д-р ВАСИЛЬ ГАЛИЧ

UKRAINIANS IN THE UNITED STATES

By WASYL HALICH, Ph. D.

Сторін XII+174. Ціна \$2.50. 22 Ілюстрації.

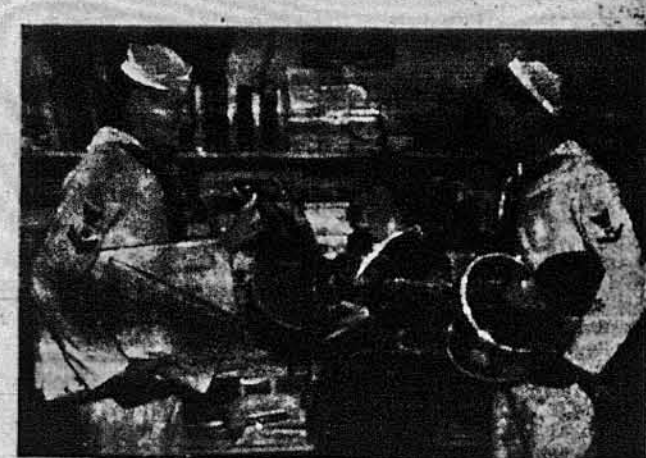
Це наукова книжка, написана англійською мовою і видана наглядом друкарні Шкаговського університету, за яку автор дістав титул доктора філософії. Ця книжка є потрібна для американців, далі для слов'ян в Америці, а в першу чергу для американців українського роду.

В цій книжці описано такі питання: Хто є українські імігранти в злучених державах? Чому українці імігрували до Злучених Держав? Як вони пристосовувалися до прибраної іміграції? Як вони бралися в Америці до фермерства, бізнесу і різних професій? Які організації створили українці в Америці? Якою є їхня преса? Яке є духовне життя української іміграції? Яка її будучність?

Ця книжка і потрібна книжка повинна бути в домі кожного українця. Замовлення з \$2.50 висилайте до:

„СВОБОДА“

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ANTI-BOREDOM INSURANCE aboard ship is given to these sailors whose craft is ready to leave an East coast port. Camp and Hospital Council Service of the American Red Cross helps keep ships and camps stocked with books, musical instruments and games.

Випродаж Книжок

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ Оповідання.

Гавриляк Ілько: Тернистим шляхом	\$ 30
Сини України. Історична повість у трьох частях з ілюстраціями і мапою. Брош.	\$ 1.25
Гашек Ярослав: Пригоди доброго вока Швейка в Саловій Віллі (Швейка на фронті). Авторизований переклад з чеського	\$ 90
Гашек Ярослав: Пригоди доброго вока Швейка в Саловій Віллі. (Швейка в Запалах)	\$ 90
Толстой Лев: Відраження. Два томи в 3-ох частинах	\$ 2.50
Ф. С. Браньєць морського опришка. Іст. оповідання	\$ 30
Франко Іван: Захар Беркут. Автор малює історію нападу татар на село в Карпатах, якого мешканці не лише потрапляють оборонитися, але й побивають зовсім татарську орду та спинають дальній похід татар	\$ 1.50
Кашенко А.: Запорозька слава. Брош.	\$ 50
Як стати героїчним Злучених Держав	\$ 30
Берн Юрій: Пасом Амазонки (La Jangada). На укр. мову переклав М. Копій. В двох частях. I і II часті. Опр.	\$ 2.00
Луцко Ф.: Гауш. Оповідання	\$ 35
Монкевич Борис: Чорні Запорожці. Зимовий похід в останній кампанії Чорних Запорожців. Зі схематич. ілюстраціями. Опр.	\$ 1.25
Чайковський А.: Олімпіа. Опов. з життя хохлячої шляхти. Брош.	\$ 80
Лотюкський А.: Кузаль і меч. Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку	\$ 80
Мельник-Матвій: Микола: За рідне рідко	\$ 25
Франко Іван: З вершин і низин. Збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зимові листи“ й „Великі роковини“. У біографічній нарисі Івана Франка (написав Василь Берншольд) є 14 ілюстрацій. В опр.	\$ 3.25
Гребінка Е.: Чайковський. Історична повість. Опр.	\$ 1.25
Гриченко Б.: Сонячний промінь. Повість	\$ 65
Про планкани і лічення домашніх звірят. Практичний порадник	\$ 25
Шевченко Тарас: Кобзар, з портретом автора, сторін 707, оправлений	\$ 2.50
Шевченко Тарас: Твори Тараса Шевченка, в 3-ох томах, в опр.	\$ 6.00
Матічкі шутки для розваги старих і молодих	\$ 20
Вовчок Марко: Маруся. Повість	\$ 45
Богдан Лепкий: Маріанн Шашкевич, з ілюстраціями, брош.	\$ 35
Франко Іван: Ліс Микита.	\$ 50
Великий Сонник з Нумерами. Брош.	\$ 40
Міліоні Сінв. Український Сонник. На підставі Халдейських, Єгипетських та Перських джерел. Без мумерів. Брош.	\$ 60
Полінич Б.: Кінмат з одним виходом. Сенсаційна повість	\$ 30
Полінич Б.: Товариш успіху. Сенсаційна повість	\$ 40
Церковні Пісні з нотами, на всі свята цілого року, брош.	\$ 50
Рахункова книжечка	\$ 50
Рідне Слово, збірка новел і оповідань українських авторів. Бр.	\$ 75
Д. Дорошенко: Славянський Світ у його минулому й сучасному, в трьох томах, брош. \$1.25, опр.	\$ 1.50
П. Куліш: Чорна Рада, хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями, бр. 75 центів, опр.	\$ 1.00
Ю. Федькович: Люба-Зуба. Повість, опр.	\$ 35
І. Сорохатий: До Складу і Прикладу	\$ 20
Г. Хоткевич: Каміна Душа, повість, брош.	\$ 1.50
Чайковський А.: Не було виходу. Історія одної парцелі. Оповідання з галицького життя	\$ 35
Чайковський М.: За силу сонця. Фант. оповідання. Опр.	\$ 1.25

УВАГА! Повні книжки продаємо по цінах тут поданих без опусту.

Замовлення разом з належністю слати до:

„СВОБОДА“

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

„201 українських Народних Пісень“

Це збірник найкращих наших народних пісень на пісню 30 словами. Ціна примірника в звичайній оправі \$2.00. Замовлення посилайте на адресу:

„СВОБОДА“

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

Появилася на американському книжковому ринку така книжка про Україну, на яку ми довго ждали, бо написав її визначний американський журналіст і письменник, а видала її одна з найстаріших і найбільших американських видавничих компаній. А що важливе: в книжці подана правда про Україну, а здійснення визвольних змагань українського народу зв'язується з перемогою та триумфом демократії. Отсею книжкою, що є новна віра в остаточну перемогу свободолюбних ідеалів українського народу, є:

The Ukraine: A Submerged Nation

by WILLIAM HENRY CHAMBERLIN,
published by The Macmillan Company, New York.

Отсея книжка повинна знайти негатино теж і в домі американських українців. Написана вона в такій мистецькій, а рівночасно простій формі, що кожний прочитає її легко з великим зацікавленням. Надається вона якнайкраще на святий дарунок нашим дітям і внукам, близьким чи дальшим знайомим, зокрема тим американцям, що ще мало знають про Україну, або але знають, начитавшись неправди про український народ і його замання, якої досі було так багато в Америці, та яка далі поширюється. Хай-же тепер кожний і кожна з нас стане до боротьби з тою неправдою поширюючи вводи правду, зокрема ту, що зібрана в отсій знаменитій книжці.

Замовлення на цю книжку wraz з належністю в сумі \$1.75 належить слати на таку адресу:

SVOBODA

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

C. O. D. не приймаємо.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0327—Newark 2-0600

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need State-ment of Availability. If transfer- ing to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Суспільні робітники обов'язані мати посвідку, що вона є до розпорядності. При переведенні до менш суспільних робіт мусять мати крім цього дозволу У. С. Емплімент Сервісу. Критичні робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої військової роботи мусять мати доказ звільнення

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP.

591 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ФАЄРМЕНІВ

ЛІЦЕНСУ НЕ ТРЕБА

СУЩНА ВОЄННА РОБОТА

ДЕННА І НІЧНА ПРАЦЯ

ДОБРА ПЛАТНЯ

НАГОДИ НА АВАНС

W M C Правила заховуємо

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP.

360 THOMAS ST., NEWARK
1226 SO. BROAD ST., NEWARK
100 KINGSLAND ROAD, CLIFTON, N. J.
39 CENTRAL AV., EAST NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОМІЧНИКІВ до шинінг і реслінг руму також помагати викладати і викладати з трюків. Укладати інтерв'ю клієнтів. Mrs. E. Langberg—Bellevue 2-4480

Помічників різним цілий час, або кілька годин. Уряд З'єднаних Держав потребує безкоштовного м'яса. Ми потребуємо помічників. Головолиця особисто: R & S Markets 152 Orange St., Newark, N. J.

ОПЕРАТОРІВ

Досвідчених Направляти військові уніформи Праця від шуги \$50—\$75 ТИЖНЕВО ТАКОЖ ОВЕРТАРИМ KENT STORES 1745 Cross Island Blvd. Whitestone, Flushing 3-5000 (Berprich Beechhurst bus 3 Main St., Flushing до 18th Ave.)

ФРЕЙГТ ХАНДЛЕРС ДЕННА ПЛАТНЯ Час і пів після 8 години PENNSYLVANIA RAILROAD Головолиця 275 Broadway Room 204, 110 W. 42nd St., N. Y.

Мужчини до верстаку і роботи в стат румі не треба досвід; повноцінна робота. 75 ц. на г. в почат. оперт. стада роб. Cap Sew & Nut Co. 15 Desbrosses St., N. Y. C.

ВІНДОВІДПОВІДІВ, першої класи апаратмент гавз; найнижча платня до-брі tips. Dandy, 465 — 4th Ave., at 31st St., N. Y. C.

Пральних pullers & loaders, досв. не треба. Звіль. від побору до війська. Clover Laundry, 14-47 28th Ave., Astoria, Mr. Barney.

Форд Механіка Сушня робота Стада, найнижча платня Boulevard Motor Corp. Boulevard at Communipaw Ave. Jersey City, DEl 3-3400

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

КУХАРКИ, утримання як хоме. Вісока платня. Home for Aged Women, 657 Bergen Ave., Jersey City.

Дівчат—Жінок Singer & Mergow Machine для should- er pads, Стадо, оперт. примієна роб. кімната. M. & J. Shoulder Pad, 1947 6th Ave., N. Y. City.

Операторок—Жінок на Elastic—Ratlock—Mergow, досвід- чених при діючій районній спілці об'єдн. 37½ год. і час і ½ за оперт. Tobet Undergarment Co., 265 Canal St., N. Y. City.

ДІВЧАТІ ЖІНОКІ Легка фабрична робота, досвід не треба, \$22 на поч. 40 год. Keystone Dyeing, 192½ Greene St., N. Y. C.

Дівчат Дівчат Досвід не треба, 40 годин, і час і ½ за оперт. Примієна окрестина. Liberty Castle Laundry, 118 Madison St., Hoboken, N. J.

Дівчат—помогати в Beauty Parlor, стала робота. Carmens Beauty Shop, 126 W. 32 St., N. Y. C.

Д-р А. Т. Кібзея.

ЖОВТАЧКА

(д) Затиснення і обструкція жовчевих проводів. (Stenosis and Obstruction of the Bile-Ducts).

Ця недуга може бути від у- родин, себто вже з природи. Деяка особа може мати хибну будову жовчевих знарядів, а так само з природи може пов- стати нахлін до зликоватиння печінки, до всіляких запалень жовчевих проводів і т. п. Ча- сом також рідкий сифіліс може бути причиною цієї сла- бости.

Прояви. Жовтачка, що вже від уродження дитини появля- ється, або упродовж двох тиж- нів від хвилі уродження. Така жовтачка набирає багато сили і спричинює викудіння дитини та кровотоки з пупця, що кін- читься смертю дитини серед конвульсій.

Подібно затиснення жовче- вих проводів може наступити хоч дуже рідко, від боляків з жовчевого каміння, або може існувати і від уродження.

(е) Жовчеве каміння. (Choleliths: Gall-Stones).

Звідки береться жовчеве ка- міння? Жовч, що в печінці, збирається в жовчевій міхурі. Звідси вона відходить тонким проводом жовчевим до малої кишки т. зв. «дванацітки» і тут мішається з поживою, ко- тра виїшла з жолудка до тон- ких кишок. Сама жовч є дуже податливим плінном до роз- множення бактерій, особли- во таких, що спричинюють тиф, або подібні до тифу не- дуги. Отож коли чоловік зане- дує на катар слезистої обо- лонки жовчевого міхура, тоді бактерії, що викликають той катар — хоч і як катар сла- бий — нищать ту оболонку, а знищені і відсталі частини обо- лонки ціпляються доволка зер- няток вапна, що знаходяться в організмі чоловіка і втворю- ють тверду масу, що назива- ється по вченому «холестери- на». Звідси постає жовчеве каміння, що спричинює неду- гу. Часом така «холестерина» і сама, без вапна, ціпляє в грудочку і втворює жовче- вий камінь, а в такім каміні можна і по 10, 20 або 30-ти лі- тах по недугі стрінути живі бактерії.

Отож причиною жовчевого каміння є в першій мірі бакте- рії слабких горячкових недуг і запалень, що нищать слезисті оболонки та клітини стінок жовчевого проводу, котрі за- разом можуть ціпляти і вт- ворити грудочки каміння в мі- хурі.

Є всілякі роди жовчевого каміння і всілякої вони вели- чини та закраски. Звичайно ка- міння таке є завбільшки зер- нятка грубого піску або зав- більшки гороху, але трапля- ються й більші.

Може їх бути більша або менша скількість і в 50 випад- ках на 100 таке каміння збира- ється в самім жовчевій міхурі; в інших випадках стрінути їх можна не лиш в міхурі, але і в інших сусідніх органах та в

жовчевім проводі, який через них загачується і справляє страшний біль і жовтачку.

Жовчеве каміння втворю- ється звичайно у старших лю- дей в віку понад 40-вим роком життя; рідко коли у людей мо- лодших. У жінок трапляється воно частіше як у мужчин. Приблизно 75 на 100 недужих на жовчеве каміння — це жі- нки. Знаменним є, що ця неду- га більше панує в Німеччині ніж в Англії.

Прояви цієї недуги є дуже різномодні відповідно до на- слідків, відповідно до родів за- палення, яке вони викликають, та відповідно до скількості і величини каміння і місця, в яким вона загнилася.

Буває, що чоловік може довгий час вже мати жовчеве каміння в своїм організмі, та він цього покищо не відчуває. Хіба час до часу чує якесь не- виразне тиснення під животом, але коли вибуєється, то лек- ше йому стає. Часом знову він попадає в легкі корчі, в нест- равність або має біль в кри- жак або в правім раменні. Аж нараз нагло, десь звичайно в ночі, починає такий чоловік відчувати страшний біль в правім боці під животом. Ті болі — як то кажеться — «стріля- ють» аж до хребта та до ра- мени правої руки і не переста- ють, хочби й як недужий ста- рався змінити позицію своєї- го тіла або хочби й що робив. Словом недужий вється з бо- лю й полегші не має. Це знак, що камінь з жовчевого міхура протискається через вузький жовчевий провід до кишок.

Мускули того проводу до- корчаться то стягуються, коли та- кий камінь кризь них машерує, а це очевидно страшно бо- лить. При тім недужий залива- ється потоми, блідне, блює; живчик у нього короткий і слабкий. Словом, він омліває, а горячка підноситься часом до 102 ступ. й 103 ступ. Фар. Печінка і жовчевий міхур стають- ся дуже чуткі на дотик і дещо роздуваються. І звичайно та- кий стан болів триває три до дванадцяти годин. Відтак болі звільна притахують, але й мо- жуть знову повторитися по короткій перерві. Коли неду- жий блює, то це справляє йо- му деяку полегшу. В кілька годин по нападі таких болів, а часом в кілька днів пізніше, недужий звичайно попадає в слабу переходову жовтачку, але може обійтися без жо- втачки.

(Кінець буде).

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частях знаменитого повістяра Уласа Самчука. Сторін 194. — Ціна \$1.00. Замовлення разом з належністю слати до: "Svoboda" P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади замовлення треба пла- тити американською валютою.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВЕСТ ВАРВИК, Р. АР. — Місячні збори Тов. Запорозька Сп. від. 246, відбуваються в неділю, 11 лютого, в домі 14 Райс Стр. в 2. годині пополудні. Просимо всіх місцевих і поза- місцевих членів прийти на збори і вибрати делегата і заступника на конвенцію. — За уряд: В. Споди- рик, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. — Тов. Укр. Клуб Поступовий, від. 70, по- відомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні місцеві збори відбуваються у вівторок, 13 лютого, в год. 7.30 вечір. в У. Н. Домі при Файт вул. Проситись довгочасних чле- нів віривати свої вкладки. — Хто б мав які справи до погодження, щодо намого товариства, проситись звертатись на адресу секретаря: 204 Virginia Ave., Jersey City, N. J.

СІРАКОЗ, Н. Я. — Тов. Україн- ська Сп. від. 39, повідомляє членів, що місцеві збори відбуваються в не- ділю, 11 лютого, в 3. годині пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на час, бо буде вибір деле- гатів на конвенцію, як також і інші важкі справи. — За уряд: О. Шмо- калюк, предс.; В. Осолівський, фін. секр.; Г. Поринялюк, кас.; А. Явор- ський, рек. секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Усім, що надсилають проєк- ти, що зробити з Конвенцією У. Н. Союзу. — Про те, як і коли треба скликати кон- венцію рішають: статут ор- ганізації й закони тих стейтів, де У. Н. Союз має свої відді- ли. Те саме відноситься і до таких справ, чи можна вжива- ти грошей, що їх складають члени на конвенційний фонд, для інших цілей. Тут не помо- жуть ніякі «проєкти», хочби

піддані в найліпший вірі й для найкращих цілей, бо вут рішають: закони!

EVERYBODY IN WAR BONDS

Д-р ВОЛОД. ГАШИНЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 600 S. 19 ST., NEWARK, N. J. Tel.: Essex 3-5666

Урядові години: Від 1 до 3 попол- нід — до 8 вечір. В неділі і середі- лях за попереднім порозумінням.

Даром пробка

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомаганні шлунка й випробовували кошти. Ми усе поручаємо спробувати даром Зела Мілертона, котрий за- заперюється ні вертеться, а спомо- вається в натуральній формі. По- вжиті пробки переконаються, як- сяк діють в недомаганніях таких, як крива шлунка, газ, не- стравність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомаганні, котрі походять зо злого травле- ння. Щоб перекопатися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта по зменшених цінах.

1 \$1.00 за 1 коробку Мілертону
1 \$1.50 за 2 коробки Мілертону
1 \$2.00 за 3 коробки Мілертону

Пішайте за зйлами Мілертон у вашій сусідній аптці, а як там його не мають, то пишіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J.

Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важливі лише при замовленні просто з головного офісу.

АМБУЛАНСОВЕ (в офісі) ЛІКУВАННЯ

ГЕМОРОЇДІВ — ПРОПУКЛИНИ

РОЗДУТТЯ ЖИЛ — БОЛЯКІВ

БЕЗ НОЖА БОЛЮ ШПИТАЛЮ

У ПРИНЯТІХ ВІПАДКАХ

ОФІСОВІ ГОДИНИ: Шодні: в год. 10-4 і 6-8 веч. В неділі: 10-12 перед пол. В четвер: 10-12 рані.

Закі вас приймуть на лікування мусять бути перевернені точне розслідування.

UNION MEDICAL CLINIC 207 Market St., Newark, Phone MI 2-6407

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

ШЛУНКА, ШКІРИ, НЕРВІВ ГЕМОРОЇДИ ІНШІ ЗАПАЛЕННЯ КИШКИ

Нирод, міхура, шлунка і внутрішностей заборення. Катар і хронічні болі, біль у крижах, загальне ослаблення і хронічний ревматизм і септику. Лучі Екс, екзамінація крові і мочі запевняє докладну діагнозу і відповідне лікування. Застрикування, коли вказане. Займає споживання на пораду. Мужчин і Жінок ліду- ємо модерними методами зо скорішою перспективою.

Всі хронічні недуги лікуємо науково.

ОПЛАТА УМІРКОВАНА — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2.

DR. ZINS (28-літній заведений)

110 EAST 16 STREET, N. Y. — NEAR UNION SQUARE

Щоденно від 9 г. рано до 7 г. веч. У неділі від 3 г. рано до 2 г. пол.

ЦІЛОМ ПЕВНО

Чи ми можемо услужити за невеличку суму? Можемо! Цей заяв не можна ви- словити виразніше, бо ми кажемо твердо: наша услуга для кожного, без уваги на його матеріальні обставини.

Фінансові справи не є перепорою, що- би нас відвідати.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

Phone: BErger 4-5989 BAYonne 3-0540

THAT NIGHT A NEW STRATOSPHERE PLANE WAS WHEELED FROM A HANGAR AND MADE READY FOR A LONG JOURNEY.

THE NAZI HIERARCHY HAD TRAINED AN IMITATOR TO REPLACE THE MISSING TARZAN IN THE JUNGLE, AND THERE TO PREPARE A SECRET HAVEN FOR THEM.

Нацистична верхівка вишко- лила наслідувача Тарзана, ко- трий мав зайняти місце пропав- шого Тарзана в джунглях, аби приготувити сховок для неї.

A FEW MINUTES LATER A CLOSED CAR DROVE UP. THE FIELD WAS CLEARED OF ALL SPECTATORS.

За кілька хвилин до нього підїхало закрите авто. Летни- ще очищено з усіх видців.

FROM THE CAR EMERGED THORWALD, FOLLOWED BY THE NAZI TRIO WHO GAVE HIM LAST-MINUTE INSTRUCTIONS.

З авта вийшов Торвальд, а за тим три вожаки нацизму да- ли йому остаточні поручення.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

ПАРОХІЯ СВ. ПЕТРА І ПАВЛА В СІМПСОН, ПА.

ДЯКОВЧИТЕЛЯ

який би міг зайняти посаду зараз. Платня згідно з умо- вою. Голоситися до:

МИХАЙЛО МУДРИК

91 PROSPECT ST., SIMPSON, PA.

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

847 NORTH FRANKLIN STREET PHILADELPHIA 23, PA.

FEDERAL & STATE INCOME TAX FILED

PETER BARTKIW REAL ESTATE & INSURANCE BROKER, NOTARY PUBLIC.

309 EAST 14th ST near 2nd Ave., NEW YORK, N. Y.

Telephone: ALgonquin 4-8254.

БОЛІНІТ

Ранні ми ногах, опухлі ноги, на- брачки жил, болі в ногах, флег- миз (запалення жил), випухлі або болісні коліна чи істопки і ре- матичні ноги успішно лікуємо но- вими європейськими методами без операції.

Лікує згубніми літот і нотиса. Офісові години: в понед. і четвер, від 1. до 8:30 веч.; вят. і п'ятн. від 1. до 6. веч.; в серед. і субот. від 1. до 5. веч. В неділі і сади- нема урядові години

Dr. L. A. BENLA 320 W. 86 St., New York City

Близько Бродвею. ENdicott 2-9178

СПЕЦІАЛІСТ В БОЛІНІТ

МИРОН ДІТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Об'єднана вира і чесна

801 SPRINGFIELD AVENUE, corner Harrison Place

IRVINGTON, N. J. Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

І вище ОБСЛУГОВУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME

433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

Phone: PERTH Amboy 4-4646

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по \$150 цілі та частинні як

ОБСЛУГА НАРІКРАША.

JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРОВ ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-6368

BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MElrose 5-6577